

καὶ τὸ «Παναθήναιον» — ὁ τίτλος εἶτανε ἐφεύρεση τοῦ Καβαφάκη — θάβγαινε, ἐπὶ τοῦ παρόντος, δυὸ ἢ τρεῖς φορᾶς τὴ βδομάδα, δὲν καλοθυμᾶμαι, ὅσο νάρθει τὸ ἀναμενόμενο «τσέκ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ» καὶ νὰ γίνεη καθημερινὴ ἐφημερίδα «κύρους».

Ἄπὸ τὰ πρῶτα πρῶτα φύλλα ἐγὼ ἄρχισα νὰ τραβῶ τὰ μαλλιά μου γιὰ τὰ πολύστηλα ἄρθρα τοῦ Καβαφάκη, πού, ὅσο καὶ νὰ τὰ πετσόκοβα, πολύστηλα μένανε, καὶ ὁ Καλλέργης νὸ τραβᾶει τὰ δικά του τὰ μαλλιά γιὰ τὴν κυκλοφορία, πού ποτέ της δὲ ζύγωσε τὰ ἑκατὸ φύλλα.

— Μὴ δειλιᾶτε, ἐχρησιμοδοτοῦσε ὁ Καβαφάκης, καὶ ἡ κυκλοφορία θὰ μᾶς ἔλθει μόνη της...

— Καὶ τὰ ἐξοδα; ρωτοῦσε μὲ ἀπόγνωση ὁ Καλλέργης.

— Ὅσον οὖλο καταφθάνει καὶ τὸ ἀναμενόμενον τσέκ...

Καὶ ὁ ἐπίσημος τόνος του μᾶς καθησυχάζε.

Εἶχαμε βγάλει τέσσαρα ἢ πέντε φύλλα, — ὁ Καλλέργης, πού πλήρωνε, θὰ θυμᾶται καλύτερα τὸν ἀριθμὸ — ὅταν ξαφνικὰ χάσαμε τὸν Καβαφάκη. Εἶχε νὰ φανεῖ σὺ τυπογραφεῖο Δεληγιάννη, ὅπου δούλευε ὁ Καλλέργης

συνεταιρικὰ, τέσσερες πέντε μέρες καὶ αὐτὸ εἶχε ἀρχίσει νὰ μᾶς ἀνησυχεῖ.

— Πῶς δὲ φάνηκε; Μήπως τοῦ συνέβηκε τίποτα; Μήπως τὸ τσέκ;... ρωτοῦσε ὁ ἀνήσυχος ὁ Καλλέργης.

Πῆγα σὺ τὸ ξενοδοχεῖο του νὰ μάθω. Πρὶ ρωτήσω, μὲ ρώτησε ὁ ξενοδόχος:

— Μήπως εἶδατε τὸν κ. Καβαφάκη;

— Ὁχι! Ἔχω πέντε μέρες νὰ τὸν ἰδῶ...

— Κ' ἐγὼ ἄλλες τόσες... Τὴν τελευταία φορὰ πού τὸν εἶδα, εἶτανε καταστενοχωρημένος γιὰ τὸ εἶχαν κλέψει τὴ νύχτα λαποδύτες στὴ δένδροστοιχία πού ρέμβαζε, τὸ χρυσὸ του τὸ ρολοῖ καὶ τὴ βαρύτερη καδένα του. Ἄπὸ τότε...

— Τὶ γίνεη; ρώτησα ἀνήσυχος.

— Φοβοῦμαι, μοῦ εἶπε ὁ πονηρὸς ξενοδόχος χαμογελώντας, μήπως, ἐπειδὴ ἀργοῦσε νάρθει τὸ τσέκ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ, πάει νὰν τὸ μετακομίσει ἐδῶ μοναχὸς του...

— Ἴσως...

— Μὰ αὐτὸ θάναί μοῦ εἶπε μὲ βεβαιότητα.

Καὶ ἡ βεβαίωση τοῦ ξενοδόχου καθησυχάσε καὶ μένα καὶ τὸ δύσμοιρο Καλλέργη.

Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΜΗΤΣΟΥ ΑΝΘΕΜΗ

Τ Ο Κ Ρ Ι Μ Α

—2—

Τὴν τρίτη μετὰ τὸ γάμο ἡμέρα ὁ Παῦλος ξύπνησε μὲ μιὰ μικρὴ ἀνησυχία. Δὲν εἶχε κοιμηθῆ καλά. Κάποια σκέψη τόνε βασάνιζε. Σηκώθηκε καὶ δοκίμασε νὰ ξαναρχίσῃ τὴ μελέτη, πού εἶχε διακίψει ἀπασχολημένος στὶς ἐτοιμασίες τοῦ γάμου. Ἄνοιξε τὸ βιβλίον, μὰ ὁ νοῦς του ἔτρεχε καὶ τὸ ξανάκλεισε. Ἡ ἴδια σκέψη κυριαρχοῦσε στὴν ψυχὴ του.

Σηκώθηκε, ἄνοιξε τὴ μικρὴ πορτοῦλα καὶ μπῆκε σὺ τὸ μεγάλο περιβόλι. Πού ἄλλοῦ μπορούσε νὰ διασκεδάσῃ. Ἀνάπνευε βαθιὰ καὶ προχωροῦσε σὺ σπῆτι τῆς Μαρίας. Τὴ βρῆκε καθισμένη σὺ μιὰ καρέκλα φάθινη. Κεντοῦσε. Ἄμα ἄκουσε τὰ πατήματά του, σήκωσε τὰ μάτια τῆς, χαμογέλασε καὶ εἶπε.

— Κάτι πρωινός.

— Δὲν μπορούσα νὰ διαβάσω σήμερα καὶ ἤθελα νὰ πάρω ἀέρα. Μπῆκα σὺ τὸ περιβόλι σου καὶ ἔτσι προχώρησα. Ἀλήθεια εἶναι πρῶτ' ἀκόμα, δὲν τὸ συλλογίστηκα.

— Τὶ πειράζει. Μιὰ στιγμή νὰ τελειώσω τὴ βελονὰ καὶ πάμε γιὰ σῦκα.

Ἡ Μαρία ἔσκυψε σὺ τὸ κέντημά τῆς. Ὁ Παῦλος τῆνε κοίταζε μὲ κάποια ταραχή. Ἐπειτα τῆς εἶπε:

— Μαρία, δὲν ἀφήνεις τὸ κέντημα νὰ μιλήσουμε.

— Ὅπως θέλεις.

— Μαρία, τώρα πιά ξένοιασα. Εἶμαι ἐλεύθερος. Ὁχι πὸς μπορούσα νὰ ἐργασθῶ γιὰ τὴν Κάτινα, ἐκείνη εἶτανε μόνη τῆς ἀξία. Εἶχα ὅμως ἔννοια ποιὸνε θὰ πάρῃ καὶ ἂν θὰ ἀποκαταστηθῇ καλά. Δόξα σοὶ ὁ Θεός, πῆρε καλὸν ἄντρα.

— Καλὸς καὶ ἀξιος, μακάρι ὅλα τὰ κορίτσια.

— Μαρία, κάτι ἤθελα νὰ σοῦ εἰπῶ. Τρεῖς ἡμέρες τώρα τὸ συλλογιέμαι.

Ἡ Μαρία διάβαζε σὺ τὰ μάτια τοῦ Παύλου, πού εἶτανε γεμάτα φῶς.

— Μαρία, θὰ εἶμαι εὐτυχισμένος, ἂν θελήσης νὰ

γίνης δική μου, αν δεχτής να ζήσουμε μαζί αυτή τη ζωή.

Ἡ Μαρία ἐνοιώθε χαρὰ νὰ πλημμυρῆ τὰ στήθη της, τὰ γαλανὰ της μάτια γεμίσανε δάκρυα· ἀπλωσε τὰ χέρια της στὸν Παῦλο καὶ τοῦ εἶπε ἡσυχα.

— Δὲν ξαίρω πῶς, μέρες ἔμως περίμενα νὰ μοῦ εἰπῆς αὐτὸ τὸ λόγο. Παῦλε, τίποτα δὲν ὀνειρεύομαι κάμποσα χρόνια τώρα παρὰ νὰ γίνω δική σου. Δὲν μπορῶ νὰ καταλάβω τὴ ζωὴ μου μακριὰ ἀπὸ σένα, χωρὶς ἐσένα.

Σπρίξανε τὰ χέρια καὶ μείνανε ἀρκετὴ ὥρα ἔτσι, κοιτάζοντας ὁ ἕνας τὸν ἄλλονε στὰ μάτια.

Πρῶτὴ μίλησε ἡ Μαρία.

— Πρέπει νὰ τὸ εἰπῶ τῆς θείας. Δὲ θὰ φέρῃ ἀντίρρηση καμμία, γιατί σὲ ἀγαπᾷ ὅσο κι ἐμένα. Μὰ πρέπει νὰν τὴ ρωτήσω.

— Δὲν εἶναι ἔδῳ ;

— Ὅχι, ἔχει λειτουργία στὸν Ταξιάρχῃ, στὸ Βλυχό. Μὰ δὲν πιστεύω νὰργήσῃ.

Στ' ἀλήθεια, δὲν πέρασε λίγη ὥρα καὶ ἦρθε. Μόλις μπῆκε, ἔτρεξε ἡ Μαρία νὰ τῆς δώσῃ καρέκλα καὶ πῆγε νὰ τῆς ἐτοιμάσῃ καφέ. Τῆς τὸν ἔφερε σ' ἕνα δίσκο, ποῦ εἶχε βάλει κι ἕνα βάζο γλυκό.

— Μπα, γιατί τὸ γλυκό ; Ἔχεις γιορτὴ, Μαρία ;

— Ἴσως, εἶπε ἡ Μαρία μ' ἕνα κρυφὸ χαμόγελο. Θέλω νὰ σὲ καλοπιάσω κιόλας γιὰ νὰ μὴ μοῦ ἀρνηθῆς κάτι.

— Γιὰ νὰ ἰδοῦμε, σὰν τί ;

— Μὰ σεβριρίσου πρῶτα.

Ἡ θεία πῆρε γλυκὸ κι' ἔπινε τὸν καφέ κοιτάζοντας τότε τὴ Μαρία, τότε τὸν Παῦλο. Σὰν κάτι νὰ μάντευε κι εἶτανε ἕλη χαρὰ. Ἀφοῦ ἤπιε τὸν καφέ κι ἀκούμπησε τὸ φλιτζάνι στὸ δίσκο.

— Γιὰ νὰ ἰδοῦμε, εἶπε, τί ἔχετε νὰ μοῦ εἰπῆτε. Κάτι μοῦ φανέρωσε ὁ Ταξιάρχης στὴν ἐκκλησία, μὰ θέλω νὰ τὸ ἀκούσω κι ἀπὸ τὸ στόμα σας.

— Θείσα μου, εἶπε ἡ Μαρία μὲ θάρρος, ὁ Παῦλος μὲ ζήτησε γυναίκα του. Μᾶς δίνεις τὴν εὐχή σου ;

Ἡ θεία σηκώθηκε κι' ἔκανε τὸ σταυρὸ της.

— Ἐδλογητὸς ὁ Θεός. Μὲ τὴν εὐχή μου καὶ τὴν εὐχὴ τῶν γονέων σας, ποῦ τοὺς μνημόνεψα σήμερα στὸν ταξιάρχῃ.

Τοὺς ἔσφιξε στὴν ἀγκαλιά της καὶ τοὺς φίλησε.

— Ὅταν στεφανωθῆτε μὲ τὸ καλὸ, τότε θὰ εἰπῶ κι' ἐγὼ σὰν τὸ Συμεῶν «Νῦν ἀπολύεις τὴν δούλην σου». Κι' ἂν ζῶ θὰ πάω νὰ ἐχτελέσω τὸ τάμα μου, θὰ γίνω καλόγρια στὸ Μοναστήρι τοῦ Δοκοῦ.

Ὅλος χαρὰ ὁ Παῦλος ἔτρεξε στὸ σπῆτι του. Ἡ ἀδελφὴ του σιγούριζε. Ἄμα τὸν ἀκουσε ν'ἀνεβαίνειν τρεχάτος τὴ σκάλα, ἄμα τὸν εἶδε νὰ μπαίνειν ὄλο φῶς καὶ λάμψη.

— Στοιχηματίζω, τοῦ εἶπε, πῶς ξαίρω τί θὰ μοῦ εἰπῆς.

— Κατίνα.

— Κάτι θὰ εἶπες στὴν Μαρία καὶ σοῦ ἀπάντησε ναί.

— Ραβωνιαστήκαμε.

— Ποῦ εἶναι ὁ ἀρραβῶνας ; εἶπε ἡ Κατίνα γελώντας.

— Ὁ λόγος φτάνει. Τὰ δαχτυλίδια γρήγορα γίνονται.

— Καλορρίζικοι λοιπόν, εἶπε δακρυσμένη ἡ Κατίνα καὶ τὸν ἔσφιξε στὴν ἀγκαλιά της σὰ μητέρα. Δὲν ἤθελες καλύτερη νύφη.

Ὅταν ἔγινε γνωστὸ τὸ συνοικέσιο στὸν κόσμο, κανεὶς δὲν παραξενεύτηκε. Τὸ θεωρήσανε ὄλοι φυσικό.

— Ταιριασμένοι.

— Μπα, ἐκεῖνοι εἶτανε ραβωνιασμένοι ἀπὸ παιδεία.

— Χαρὰ στὸ γαμπρό, χαρὰ στὴ νύφη.

Ὅταν κατέθηκε ὁ Παῦλος στὴν ἀγορὰ, ὄλοι τοῦ σφίξανε τὸ χέρι μὲ ἀγάπη, δαίξανε ἀδολὴ χαρὰ, σὰ νὰ εἶτανε καὶ δική τους εὐτυχία.

— Καὶ στὰ στέφανα μὲ τὸ καλὸ, γρήγορα.

Μὰ εὔτε ὁ Παῦλος εὔτε ἡ Μαρία θελήσανε νὰ βιαστοῦνε γιὰ τὸ γάμο· ὁ καιρὸς δικὸς τους εἶτανε. Ἐπρεπε ἡ Μαρία νὰ ἐτοιμάσῃ τὰ προικιά της καὶ ὁ Παῦλος νὰ πάρῃ τὸ δίπλωμα καὶ τὴν ἄδεια καὶ νὰ στερεώσῃ τὴ θέση του.

Τίποτα δὲν ἄλλαξε στὴ ζωὴ τους. Ὅπως πρὶν, ἔτσι καὶ τώρα μαζί γυρίζανε στὸν κήπο καὶ μαζεύαγε τοὺς καρπούς, μαζί ποτίζανε τὰ λουλούδια, κι' ἔπειτα καθισμένοι στὴν πεζούλα, ποῦ χώριζε τὸ ἐκκλησιάκι ἀπ' τὴ λιθόστρωτη αὐλή, μιλούσανε καθῶς πάντοτε. Μόνο πῶς ὄλα τοὺς φαινόντουσαν πιδ ὁμορφα, πιδ γελαστά, πιδ μυρισμένα τὰ λουλούδια, πιδ γλυκὰ τὰ φρούτα, τὸ περιβάλλο πιδ μεγάλο. Ὅλο στὸ ἴδιο μέρος τριγυρίζανε κι ὁμοῦ νομίζανε ὅτι εἶτανε ἀτελείωτος ὁ δρόμος.

Πολλὲς φορὲς καθισμένοι στὴν πεζούλα κρατοῦσανε ὁ ἕνας τὰ λουλοῦ τοῦ τὰ χέρια καὶ στέκανε σιωπηλοὶ κοιτάζοντας ὁ ἕνας τὸν ἄλλονε στὰ μάτια. Κι' ἔπειτα ρωτοῦσανε :

— Γιατί δὲ λὲς τίποτα ;

Καὶ γελοῦσανε ἕνα γέλιο ἡσυχο καθὼς ἀναβρῦζει τὸ νερὸ τῆς πηγῆς ἡσυχο καὶ δροσερό.

— Γιατί γελάς ;

— Ἐσὺ γιατί γελάς ;

Καὶ πάλι γελοῦσανε καὶ κοιταζόντουσαν στὰ μάτια κρατημένοι ἀπὸ τὰ χέρια σφιχτὰ σὰ νὰ μὴ θέλανε νὰ χωρίσουνε.

Πόσο πονετικὸς ὁ χωρισμὸς τὸ Σεπτέμβρη, ποῦ ἔφυγε ὁ Παῦλος γιὰ τὴν Ἀθήνα. Καὶ ἄλλοτε βέβαια μὲ λύπη χωρίζανε, μὰ τώρα τρέχανε τὰ δάκρυα ποτάμι.

Τὸ χειμώνα γιὰ τὴ Μαρία οἱ ἡμέρες ἀτελείωτες, ἀν καὶ βυθίζότανε στὸ κέντημά της. Τῆς ἔγινε τώρα συνήθεια νὰ ἀνάεται στὸ παράθυρο, ποῦ ἀντίκρυζε τὴ θάλασσα. Μὰ καὶ ὁ Παῦλος μὴδὲ σιγμὴ τὴ λησμονοῦσε. Δυὸ καὶ τρεῖς γράμματα τὴ βδομάδα γέματα ἀγάπη.

Τὸ καλοκαίρι ὁ Παῦλος γύρισε μὲ τὸ δίπλωμά του. Ἄριστα εἶχε πάρει καὶ οἱ καθηγητὲς τὸ κἀνανεὶ ἑμιλία γιὰ τὴ γνώση του, τὴν κρίση του, τὴ μάθησή του. Μὰ γιὰ τὸν Παῦλο ἀπ' ἔλα πὺδ πολὺ ἔξιζε τὸ φίλημα τῆς Μαρίας. Ἔτσι καὶ τὸ ἄλλο καλοκαίρι ἔταν γύρισε μὲ τὴν ἄδεια γιατρὸς πλέον στὴν ἐντέλεια καὶ τὴ γιαντρὸς !

Κανένα δισταγμὸ δὲν εἶχε γιὰ τὴν ἐπιτυχία του. Τώρα πῶς συλλογιζότανε πῶς θὰ ἐτοιμάσῃ τὸ γάμο καὶ τὸ σπιτικὸ ποῦ ὄνειρευότανε, τὴν εὐτυχιμένην ζωὴ ποῦ θὰ περνοῦσε μὲ τὴ Μαρία.

Δὲν εἶχανε ἔμωσ περάσει πολλὰς ἡμέρας κι' ἀνέθηκε ἀπὸ τὴν ἀγορὰ μιὰ μέρα συλλογισμένος καὶ πικραμένος. Εἶχε ἀκούσει κάποιονε νὰ λέγῃ :

— Καλὸς γιαντρὸς βέβαια ὁ Παῦλος, ἀφοῦ πῆρε Ἄριστα, μὰ τῆς Ἀθῆνας γιαντρὸς. Οἱ δυὸ γέροι, ἔσο κι' ἀν γεράσανε, πάντοτε πὺδ καλοὶ. Εἶχανε ἰδεῖ καὶ λιγάκι Εὐρώπη. Καλὸς ὁ Παῦλος, μὰ τοῦ λείπει ἡ πείρα τῆς Εὐρώπης. Ἄν μποροῦσε νὰ πάη, τότε ναί. Μὰ ποῦ ὁ ἀναθεματισμένος.

Κι' ἔτριψε τὰ δάχτυλα γιὰ νὰ δείξῃ πῶς τὸ παρὰ ἐννοοῦσε.

Εἶχανε πολὺ φαρμάκι τὰ λόγια ἐκεῖνα καὶ ὁ Παῦλος ἔνοιωσε βαθιὰ στὴν καρδιά του τὴν πίκρα τους. Κοίταξε καλὰ ἐκείνον ποῦ μιλοῦσε. Εἶτανε ἕνας κοντούλης, παλιὸς καρδιώτης καπετάνιος, ποῦ δὲν ἔλεγε ποτὲ κανενὸς τὸν καλὸ λόγον. Μὰ ὁ Παῦλος δὲν τοὺς καλογνώριζε τοὺς ἀνθρώπους.

Ὁ Παῦλος δὲν κρατοῦσε ποτὲ τίποτε μυστικὸ ἀπὸ τὴ Μαρία. Τώρα ἔμωσ δίσταζε νὰ τῆς εἰπῇ τὸν πόνο του. Μὰ ὁ πόνος εἶτανε ζωγραφισμένος στὸ πρόσωπό του, βάρανε τὰ ματόφυλλά του. Ἔκανε ζωηρές, ἀπότομες κινήσεις.

— Παῦλε, τί ἔχεις ; ρώτησε ἡ Μαρία.

Τίποτε, εἶπανε τὰ χεῖλη τοῦ Παύλου, πολλὰ μαρτυροῦσανε τὰ μάτια του, ἡ ὄψη του, τὰ χέρια ποῦ τὰ σφιγγε κάθε τόσο.

— Παῦλε, γιατί μεῦ κρύβεσαι ;

— Μαρία μου.

Ἄρχισεν ἐκεῖνος. Μὰ ἔπειτα.

— Ὅχι δὲν ἔχω τίποτε. Γιατί νὰ βάζῃς κανὸ στὸ νοῦ σου. Κάποια ἀδιαθεσία. Ἴσως νὰ ξεσπάῃ τώρα ἡ κούραση ἀπὸ τὴ βραεὶά μελέτη τόσοσ καιροῦ.

Ἡ Μαρία σάπασε κι' ἔπειτα ἀρχισε μιὰν ἄλλην ἑμιλία. Μὰ τὴν ἄλλη μέρα, ἔταν λογάριασε πῶς ὁ Παῦλος θὰ εἶχε φύγει γιὰ τὴν ἀγορὰ, πῆγε νὰ ἰδῇ τὴν Κατίνα καὶ τῆς μίλησε γιὰ τὴν ἀλλαγὴ τοῦ Παύλου.

— Ναὶ κι' ἐγὼ τὸν εἶδα κάπως στενοχωρημένο, μὰ ὄχι ὅπως τὰ λές. Τὰ μεγαλώνει κάπως ἡ ἀγάπη σου.

— Ὅχι, Κατίνα. Κάποιο βαθὺ καῦμὸ ἔχει ὁ Παῦλος καὶ πικραίνουμαι, ποῦ δὲ μοῦ τότε φανερώνει. Ποτὲ του δὲ μοῦ ἔκρυβε τίποτε, μήτε στὰ παλιὰ τὰ χρόνια.

— Ἄφησε καὶ θὰ τότε ρωτήσω. Ἴσως εἶναι κάτι ποῦ δὲ θέλει νὰ σοῦ τὸ εἰπῇ, μήπως σὲ λυπήσῃ.

Τὸ μεσημέρι, ἔταν ἀνέβηκε ὁ Παῦλος, τότε ρώτησε ἡ Κατίνα μὲ κάπως ἀπαιτητικὸ τρόπο. Κάποτε τότε χρησιμοποιοῦσε αὐτὸ τὸν τόνο καὶ ὁ Παῦλος τὴν ἀκουγε, γιατί τῆς θεωροῦσε ὄχι ἀδερφή του μονάχα, μὰ καὶ σὰ μητέρα ποῦ τὸν εἶχε μεγαλώσει. Τῆς τὰ διηγῆθηκε ἔλα, τὴν παρακάλεσε ἔμωσ νὰ μὴν εἰπῇ τίποτε στὴ Μαρία.

Ἡ Μαρία, ἔταν πῆγε τὸ βράδυ ὁ Παῦλος, δὲν τοῦ εἶπε λέξη. Μὰ τὴν ἄλλη μέρα πάλι παραμόνευε πότε νὰ φύγῃ ὁ Παῦλος κι' ἔτριξε στὴν Κατίνα. Μὲ χίλια δυὸ παρακάλια τὴν κατάφερε νὰ τῆς φανερώσῃ τὸ μυστικὸ. Ἐπειτα ἔφυγε συλλογισμένη.

Ὅταν ἔφτασε στὸ σπίτι, μίλησε στὴ θεία της γιὰ τὴν ὑπόθεσιν καὶ τῆς εἶπε πῶς θέλει νὰ σηκώσῃ ἀπὸ τὴν τράπεζα χρήματα καὶ νὰ τὰ δώσῃ τοῦ Παύλου γιὰ νὰ πάη στὴν Εὐρώπη. Χωρὶς τέτοια σπουδὴ ὁ Παῦλος δὲ μποροῦσε νὰ κἀνῃ τὸ γιαντρὸ.

— Ἐγὼ σύμφωνη, μὰ τί θὰ εἰπῇ ὁ θεὸς σου.

— Θὰ πάω τὸ μεσημέρι νὰ τὸν ἰδῶ. Ἄμα τοῦ παραστήσω τὴν ἀνάγκη, ἄμα τοῦ εἰπῶ πῶς δὲν ποθῶ ἄλλο παρὰ τὴν εὐτυχία τοῦ Παύλου, δὲν πιστεύω νὰρνηθῇ.

Ντύθηκε καὶ τὸ μεσημέρι πῆγε στοῦ θεοῦ της. Τὴν καλοδεχτήκανε καὶ τὴν προσκαλέσανε νὰ καθῆσῃ στὸ τραπέζι. Κάθησε, μὰ εἶτανε ἔλη ἀνησυχία. Δὲν ἔβλεπε τὴν ὄρα πότε θὰ τελειώσουνε. Ἄμα ἀποφάγανε; παρακάλεσε τὸ θεοῦ της νὰ τοῦ μίλησῃ ἰδιαιτέρως.

— Θέλεις νὰ εἶναι ἡ θεὶά σου ;

— Ἀκοῦς ἐκεῖ, ναί.

Ἴσα ἴσα σ' ἐκείνη στηρίζότανε. Εἶχε πάρει τὸ θεοῦ της ἀπὸ ἔρωτα καὶ τότε λάτρευε πάντοτε κι' ἤξαιρε τί θὰ εἰπῇ θυσία γιὰ τὸν ἀγαπημένο της.

Ἡ Μαρία εἶπε καθαρά καὶ χωρὶς στριφουργλιματα πῶς θέλει νὰ σηκώσῃ ἕνα μέρος ἀπὸ τὰ χρήματα, ποῦ εἶχε στὴν τράπεζα, γιὰ νὰ τὰ δώσῃ τοῦ Παύλου νὰ πάη στὴν Εὐρώπη.

Ὁ θεὸς της δίσταζε. Βέβαια δικά της εἶτανε τὰ λεπτά, σ' ἕνα χρόνο θὰ εἶναι αὐτεξούσια νὰ τὰ κἀνῃ, εἰτι θέλει. Ὁ Παῦλος ὁ ἀρραβωνιαστικὸς της, εἶναι καλὸς καὶ ἀξιος, ἔσο κανένας νέος τοῦ νησιοῦ. Μὰ εἶχε καὶ αὐτὸς εὐθύνη καὶ ἀν-δρὸ μὴ γένοιτο-συνέβαινε κάτι ἀνάποδο, αὐτόνε θὰ κατηγοροῦσανε. πῶς στάθηκε ἀνάξιος προστάτης.

— Τί λές κι' ἐσύ, εἶπε στὴ γυναῖκά του.

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ

ΙΔΡΥΘΗΚΕ ΣΤΗ 1903

ΒΓΑΙΝΕΙ ΔΥΟ ΦΟΡΕΣ ΤΟ ΜΗΝΑ

Ίδιοκτήτης, εκδότης και διευθυντής: Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

Τεχνικοί συντάκτες: ΡΗΓΑΣ ΓΚΟΛΦΗΣ, ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΡΟΡΙΤΗΣ, Γ. ΦΤΕΡΗΣ, ΚΙΜΩΝ Ι. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ, ΠΑΝΟΣ Δ. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ, Α. ΣΤΕΪΝΜΕΤΖ, ΗΛΙΑΣ Φ. ΗΛΙΟΥ

Επιστολές, επιταγές κτλ. παρακαλούμε να διευθύνονται: Δημ. Π. Ταγκόπουλο Poste Restante Εξωτερικού, Αθήνα.

ΣΥΝΤΡΟΜΕΣ:

Για την Ελλάδα	{	δρ. 30	το χρόνο.
		» 15	το εξάμηνο.
		» 8	το τρίμηνο.
Για την Αγγλία & Αίγυπτο	{	£ 1	το χρόνο.
		£ 0,10	το εξάμηνο.
Για την Αμερική	{	\$ 5	το χρόνο.
		\$ 3	το εξάμηνο.

και για τα άλλα μέρη 40 φρ. τη χρονιά.

— Έγώ τί λέω; Πώς η Μαρία έχει δίκιο. Αν δέ βοηθήση τον άρραβωνιαστικό της αυτή, ποιος δά τότε βοηθήση;

Με πρλλά, ε θειός της δέχτηκε και ειπε στη Μαρία να συνεννοηθῆ με τον Παύλο, πόσα χρειάζονται.

Η Μαρία ἔφυγε για τὸ σπίτι σκιρτώντας, λές και χόρευε στὸ δρόμο. Μόλις ἔφτασε, ἀγκάλιασε και φίλησε τὴ θεία της. Ὄταν τὸ δειλινὸ τῆς ἔφερε καφέ, τὸν ἔχουσε χάμω ἀπὸ τὴν ἀνησυχία της. Δὲν μπορούσε νὰ σταθῆ μιά σταλιά πουθενά, κάθε στιγμή κατέβαινε στὴν αὐλὴ νὰ ἰδῆ μήπως φαίνεται ὁ Παύλος. Συνήθιζε νὰρχεται στὶς πέντε. Τώρα εἶτανε τέσσερες ἀκόμα και ἡ Μαρία ἔλεγε και ξανάλεγε:

— Ἀχ! Θεέ μου, πὼς ἀργεῖ σήμερα!

Τέλος ἤρθε πικραμένος, ὅπως τὶς ἄλλες ἡμέρες, Ὄταν τὴν ἀντίκρουσε, προσπάθησε νὰ φανῆ χαρούμενος, δοκίμασε νὰ χαμογελάσῃ μὰ πόσο πικρὸ τὸ χαμόγελό του.

Μόλις τὸν εἶδε ἡ Μαρία, ἔτρεξε ἀπάνω του και χωρὶς νὰ περιμένῃ ἄλλο λόγο, χωρὶς νὰ εἰπῆ πὼς ξαίρει τὸ μυστικὸ, τὸνε ρωτᾷ:

— Παύλε, πόσα σοῦ χρειάζονται νὰ πᾶς στὴν Εὐρώπη;

Εἶτανε τόσο ἀπότομη ἡ ἐρώτηση, ὥστε ὁ Παύλος ξαφνίστηκε, σάστισε. Στάθηκε ἀμίλητος λίγες στιγμὲς και ἔπειτα τῆς ἀπάντησε ἀπότομα:

— Δὲν ξαίρω, Μαρία, τί σημαίνει ἡ ἐρώτησή σου αὐτὴ. Ἀμέσως ὅμως ἐνόησε πόσο σκληρὸς εἶτανε ὁ

τρόπος του και πὼς μαλακώτερα, γλυκύτερα τῆς εἶπε:

— Τί σοῦ ἤρθε νὰ με ρωτήσης γιὰ ἓνα τέτοιο ταξίδι;

Ἡ Μαρία πὼς τὴν ἐπάγωσε στὴν ἀρχὴ ὁ τρόπος τοῦ Παύλου, πῆρε πάλι θάρρος και εἶπε με παράπονο.

— Παύλε μου, τρεῖς ἡμέρες τώρα σ' ἔδλεπα συλλογισμένο και πικραμένο και ἔβαλα χίλιες-δύο ἔννοιες στὸ νοῦ μου. Εἶχα χάσει και τὴν δρεξή μου και τὸν ὕπνο μου. Συχώρα με, γιατί θύλησα ν' ἀνακαλύψω τὸ μυστικὸ σου και ἔβαλα τὴν Κατίνα νὰ τὸ μάθῃ. Μὴν τῆς εἰπῆς κακὸ λόγο, γιατί ἀν.φταιγῆ κάποιος, μονάχα ἐγὼ φταίω. Κι ἀν εἶναι λάθος, μ' ἔκανε ὁ πόνος πὼς σ' ἔδλεπα πικραμένο. Θαρροῦσα, πὼς κάποιος κακὸ μεγάλο σοῦ ἔτυχε. Ἀμα ἔμαθα πὼς εἶναι τόσο δὴ μικρὸ πράγμα πὼς σὲ βασανίζει, εἶπα με τὸ νοῦ μου, γιατί νὰ μὴν κάνω ἐγὼ αὐτὴ τὴ μικρὴ μικροῦλα χάρη τοῦ Παύλου. Μὰ δὲν ἤξαιρα πὼς θὰ σοῦ κακοφανῆ. Μὰ γιατί νὰ σοῦ κακοφανῆ;

Αὐτὰ τὰ λόγια, εἰπωμένα μ' ἓνα γλυκὸ παράπονο, τὰ ἔνωσε βαθιὰ στὴν καρδιά του ὁ Παύλος. Ἐνόησε πόσο εἶχε πληγώσει τὴν καρδιὰ τῆς Μαρίας. Τὴν πῆρε ἀπὸ τὸ χέρι και τὴν ἔφερε νὰ καθήσουνε στὸ πεζούλι.

(Ἔχει συνέχεια)

ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΚΑ

ΓΑΛΕΪΦΗΣ

Σημαίνει = ἄνθρωπος περιποιητικός, κλόκακας, μαργιόλος, χαϊδευτής· ἔχει και ἀφηρημένο γαλειφιά.

«Μὲ γαλειφιές και χὰδια
και ψευτοχτυποκάρδια»...

Τὸ γαλειφῆς δὲν εἶναι ἄλλο παρὰ τὸ ἀγλειφῆς ἓνας νεολογισμὸς ἀπ' τὸ ἀγλειφω = σφουγγίζω με τὴ γλώσσα, και ἀκόμα: χαϊδεύω με τὴ γλώσσα ὅπως κάνουν τὰ ζῶα, οἱ σκύλοι τοὺς ἀνθρώπους και ὄλα τὰ θηλυκὰ τετράποδα τὰ μικρὰ τους, ἢ τάρσε-νικά τὶς ἐρωμένες τους.

Λοιπὸν αὐτὴν τὴ δευτέρη σημασία τοῦ ἀγλειφῆς ἔχει τὸ ἀγλειφῆς πὼς με τὴν ἀλληλομετάθεση τῶν δύο πρώτων φθόγγων ἔνεκα τὸ ἀκόλουθο ὕψρὸ λ, πῆρε τὴ μορφή γαλειφῆς κῆτοι λησιμονήθηκα ἡ ἐτυμολογία του.

Ἄλλα παραδείγματα τέτοιας μετάθεσης τῶν δύο πρώτων φθόγγων ἔχουμε τὰ (ἀμνός—) ἀμνάρι(ον)—μανάρι, Ὀρφέας—Ρουφιάς.

M. ΦΙΑΛΗΤΑΣ